

לעילוי נשמת
הר"ר משה יהודה
ב"ר שלמה ז"ל
מרמורשטיין
נלב"ע כ"ז אייר תשע"ח
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

לעילוי נשמת
מרת שושנה ע"ה
ב"ר משה יהודה ז"ל
זילברשטיין
נלב"ע כ"ט כסלו תשס"ד
ת.נ.צ.ב.ה.
הונצח ע"י המשפחה

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: מחילה לזולת

פרשת במדבר

בס"ד | גיליון מס' 381

למה מגיע לאבד אוצר יקר, וכיצד הוא נמצא?

כאיש אחד בלב אחד!

התורה זכים ונקיים משנאה ומחלוקת, להתייצב למרגלות הר סיני בחג השבועות הבעל"ט מתוך אחדות ואהבה עם כל יהודי באשר הוא. לא תמיד קל לסגור מחלוקות. לפעמים משקעי עבר, שנאות, מריבות כספיות או פגיעות אישיות מקשים על הנפש. אבל בערב קבלת התורה - זו ההזדמנות, זה הזמן, הרי עלינו להתכונן לקבלת התורה!

אחים יקרים, הבה נחנה מול הר סיני כאיש אחד בלב אחד, בחיבה הדדית ובאחדות מושלמת. הבה נבקש סליחה מכל מי שפגענו בו, הבה נסלח ונמחל לכל מי שפגע בנו, הבה נתפייס עכשיו עם כל מי שאנו במחלוקת איתו. ככל שנגיע להר סיני ולקבלת התורה מתוך ידידות ואחדות עם כל עם ישראל - כך נזכה לקבלת התורה מתוך שמחה וטוב לבב, ולכל השפעותיה הברוכות בחיינו - בבריאות, בנחת, בפרנסה ובהצלחה!

דפים שבעקבותיהם אבדו דפים...

את מדף הספרים העשירי של הסופרת הנודעת מ. בקרמן, אין מי שלא מכיר. ספריה זוכים למקום של כבוד ברוב בתי ישראל, ודורות של ילדים ובני נוער גדלו עליהם. מה שפחות מוכר הוא הסיפור הדרמטי והמטלטל שגלווה להכנת סידרה מתוך ספריה אלו, כפי שיוספר להלן.

לטובת צעירי הצאן, עמלה הסופרת הכשרונית בצוותא עם מאירת מוכשרת, על סידרת ספרים בשם 'אוצר קטנטן'. מדובר בסידרה בת 12 ספרים, המטמיעים בנפש הפעוטות ערכים חשובים להתפתחותם, בעזרת סיפור מרתק ואירורים נלווים. למותר לציין את גודל ההשקעה בכל אחד מהספרים הללו, כאשר כל מילה נשקלת בפלס - על מנת שתובן היטב ותצליל להביע את המסר, מחשבה רבה מונחת בכל ציור ואיור, וכן הלאה.

במשך כשלוש שנים עמלו הסופרת והמאירת על הכנת הסידרה, תוך הכנת ציורים אותנטיים - משורטטים בעיפרון בזהירות ובהקפדה, נצבעים במכחול בעבודת יד מושקעת, וכל זאת - על פני דף אחד, יחיד ובודד, הטומן בחובו מאמץ כביר ושעות ארוכות. לאחר כל המאמץ העילאי - העבירה המאירת לידי הסופרת מעטפה חומה וגדולה, בה נחו 84 האיורים האמורים ללוות את סידרת הספרים המושקעת.

הסופרת הטמינה את המעטפה בארון פח גדול שניצב במשרדה. למותר לציין, כי מדובר בארון פח שהגישה אליו אסורה לכל, הן בתוכו הוא נושא את האוצרות היקרים ביותר: איורים מוכנים לספרים שבתוכנית, ספרים בתהליכי יצירה, וכיוצא בזה. איש לא העז לגעת בארון הפח שהיה כעין 'חדר אוצרות' קטן!

חולפים שלושה ימים בלבד, ותוך כדי שיחת הסופרת עם המאירת אודות עיצוב כריכת הספרים, ביקשה הסופרת

כשה שבעות של ספירת העומר מאחורינו, והנה נכנסים ובאים אנו אל השבוע השביעי והאחרון, זה שמידי לאחריו יגיע הרגע הגדול והמרגש - יום קבלת התורה. כל בר דעת מבין אל נכון את גודל חשיבות המעמד שאנו ניצבים בפתחו, את יקרותו, את יכולתו ואת השפעתו. הרי התורה הקדושה היא משוש חיינו וסלע קיומנו, בה נהגה יומם ולילה וממנה נדלה פנינים ואוצרות, והנה מתקברים אנו לרגע בו נקבל אותה - את תורתנו האהובה.

ככל שמתקרב זמן קבלת התורה, ההתרגשות לקראתו הולכת וגוברת. לא רק בלימוד ענייני החג, בשירת נעימותיו או בהכנת מעדנים לקראת היום בו הכל מודים שעלינו לשמוח ולהתענג בו גם באוכל גשמי, אלא בעיקר - בהכנה נפשית בעומק הלב פנימה, בהכנת הגשמה היהודית למתנה יקרת הערך העומדת להיות מורעפת עליה - התורה הקדושה.

ואם כך ברמת הפרט - כל איש בפני עצמו, הרי שברמת הכלל - ביחס ליקום כולו - על אחת כמה וכמה. הן התורה הקדושה היא מקור החיות של כל העולם, כל יהודי מבין שמשמעות קבלת התורה ועוצמת נוכחותה בחיינו - משפיעות באופן ישיר על קיום העולם, על השפע המחולק בו, על צורת החיים ועל הטוב והחסד שזוכה בהם.

אבל, עוד לפני מתן תורה, יש להיערך לכך. רגע דרמטי כמו קבלת התורה - אינו יכול 'לתפוס' או להחזיק מעמד ללא הכנה ראויה, בלי שהנפש תכין את הכלים להשפעות של התורה. אם כך, מהו התנאי המקדים לקבלת התורה? אלו כוחות אנו אמורים להעצים בנפשנו כדי לקבל את התורה? מהי ההכנה הראויה המוטלת עלינו בואכה קבלת התורה!?

התשובה לכך נמצאת בדברי חז"ל במסכת 'דרך ארץ', על הפסוק 'ויחן שם ישראל נגד ההר', והביאם רש"י בקצרה בביאורו לפסוק זה: 'אמר הקדוש ברוך הוא: שנאו את המחלוקת ואהבו את השלום, ועשו נחיה אחת לפני כאיש אחד בלב אחד. עכשיו אתן לכם את תורת'. כלומר, כדי לקבל את התורה יש תנאי מקדים, והוא - לברוח מפני המחלוקת כמפני אש שורפת, ולחיות באהבה ובשלום איש עם רעהו!

בכל עת - זהו ערך נעלה, כלי מחזיק ברכה. אבל שבוע לפני מתן תורה - עניין השלום הופך לקריטי, צורך בווער ממש. מי שאינו חי בשלום עם רעהו, מי שחי מתוך מחלוקת - אינו יכול להתקרב להר סיני, אין לו 'כרטיס כניסה' לקבלת התורה. לחיות בשלום ובאהבה - זה התנאי המקדים, זהו כרטיס הכניסה. בזכות חיי שלום ואחוה - נזכה בתורה הקדושה!

נותר לנו שבוע ימים בלבד, 7 ימי חסד, בהם נוכל לצמצם פערים, לסגור מחלוקות, להיערך כראוי, להגיע לקבלת

ישועה משולשת

הן היו שלוש חברות טובות, שלמדו יחד באותה כיתה, והיו 'שלישיה' מאוחדת יחדיו. חברה חדשה הצטרפה לכיתה ול'שלישיה', ולנוכח זאת - אחת מהשלישיה החלה להיפלט ממנה. זה לא היה ניכר או מורגש מדי, אבל למעשה - נוכחותה של החברה החדשה דחקה החוצה את החברה הוותיקה.

הדבר לא נעשה מרוע לב או חלילה תוך פגיעה ישירה בה, זה פשוט קרה. חלפו כמה שנים, השלישיה הוסיפה להתקיים תוך ידידות איתנה, כשאת מקומה של הנפלטת - ממלאת החדשה שהופיעה, שכבר הפכה לוותיקה. אלא שלאחר כמה שנים, כשכל בנות הכיתה נישאו ורובן כבר הפכו לאימהות - גילו בנות השלישיה שדווקא הן לא זכו להיפקד!

בחלוף כמה שנות המתנה ממושכות וכאובות, הן התכנסו ערב אחד, בנסיון להבין על מה עשה להן ה' ככה. איך יתכן שכל בנות כיתתן כבר אימהות מאושרות, ורק הן נותרו מאחור. הן הבינו כי דברים בגו, ואחת מהן העלתה אפשרות כי אולי הבת שנפלטה מהשלישיה נפגעה, והדבר מעכב בעדן...

הן החליטו לגשת דרך אמה של אותה בת, ואז התחוויר הסיפור במלואו: באותה תקופה עברה הבת הזו קשיים גם בביתה, ופליטתה מה'שלישיה' החברותית - היתה עבורה מכה איומה. היא הסתירה זאת מעין רואים, אבל כלילות היתה בוכה על כך שעות ארוכות, והיא זוכרת זאת עד היום!

הן מיהרו לפנות לאותה בת כיתתן, ביקשו לשוחח עימה. כשראתה אותן ושמעה את דבריהן - פרצה בבכי תמרורים, סיפרה כמה היתה קשה הפרידה מהן, איזו תקופה מזועזעת עברה עליה. הן הופתעו לשמוע וליבן התמלא רגשי חרטה עמוקים, הן כלל לא העלו על דעתן עד היכן הדברים מגיעים, ועיניהן זלגו דמעות בבקשת את סליחתה ומחילתה.

היא מחלה להן בלב שלם, ונפרדה מהן באיחולים לבניים כי יזכו להיושע. הדבר היה בראשית חודש טבת תשפ"א, ובחודש חשוון תשפ"ב, עשרה חודשים אחר כך, שתיים מהן זכו להפוך לאימהות. גם השלישית נושעה כמה חודשים אחר כך. הן כשנה מבקשת המחילה שלושתן הפכו לאימהות!

סיפור מפעים זה, שהופיע בגיליון 'טיב סליחה', מעורר ומטלטל: אחים יקרים, צערו של יהודי הוא אש שורפת, פגיעה באדם - גם אם היא אגבית - עלולה לגרום ים של צער ומכאובי לב. הבה נבקש סליחה זה מזה, הבה נתאחד יחדיו. הבה נגיע לקבלת התורה כאיש אחד בלב אחד!

מצוה לפרסם! סגולה בדוקה לעורר רצון לקדושה, לטובל לעילוי נשמת

הרה"ח רבי פתחיה סעלישער בן הר"ר יוסף יונה הי"ד רוזנברג
מזקני חסידי בעלזא, נעקח"ש בשנות הזעם - י"ג בסיון תש"ד

הונצח לעילוי נשמת

ר' משה יהודה ב"ר שלמה מרמורשטיין ז"ל
נלב"ע כ"ז אייר תשע"ח ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת

ר' שלמה פרץ ז"ל ב"ר מאיר הלוי גולדשמיט (ארא"ל)
ת.נ.צ.ב.ה.

לבחון משהו באחד האירועים שנבחר לעטר את כריכת הספר. היא פונה לארון הפח שמאחוריה בכדי להוציא ממנו את המעטפה עם הציוורים, ולפתע פתאום - נשימתה נעקתה: המעטפה לא שם, איננה!

היא מתנצלת בפני המאירת, וממהרת לסיים את השיחה. עליה למצוא את המעטפה הזו, לציוורים הללו אין עותק נוסף. חייבים למצוא אותם ויהי מה, ועכשיו!

היא מחטטת היטב בארון הפח, בוחנת אותו מכל צידו. המעטפה איננה. לבה הולם בחדרה, המתח הולך וגואה ככל שהזמן חולף, והמעטפה עדיין לא נמצאת. עוברת עוד שעה ועוד שעה - וכבר כל בני הבית היו שותפים בחיפוש, חורשים את הבית מצד לצד, הופכים כל ארון, מחטטים בכל פינה. חייבים למצוא את המעטפה עם האירועים ויהי מה!

זה היה ממש מוזר. הן היא בטוחה לחלוטין שהמעטפה הוטמנה בארון הפח! היא גם בטוחה - וגם ביררה עם כל בני הבית כדי לוודא - שאיש לא ניגש לארון הפח מיוזמתו. ובכל זאת, ולנוכח יוקר הערך של הציוורים הללו, היא לא הסתפקה בבדיקה בארון, או במשרדה, או במחסן הספרים ובסביבת העבודה. היא חיפשה בכל פינה, בכל מקום בבית.

1... הציוורים אינם!

כאילו בלעה אותם האדמה, כאילו התאיידו להם כענן חולף. לבעלה וילדיה אין שום מידע בעניין, הבית כבר נסרק מצד לצד, ישר והפוך. והציוורים אינם. נעלמו - - -

לאחר שעות ארוכות של חיפושים, וכאשר כל בני המשפחה המצומצמת והרחבה, העובדים והמבקרים, כל מי שהיה במשרד בימים האחרונים נשאל ותחקר, כאשר הבית המסודר שנהפך כבר סודר מחדש בתקווה שהסדר המחודש ימציא את האירועים האבודים, וכאשר המחסן כולו רוקן מכל הספרים שהיו בו - ואלו הוחזרו אליו בזהירות ותוך בחינה מעמיקה, ועדיין לא נמצאו האירועים האבודים - - -

אז הבינה הסופרת כי יש דברים בגו. היא התיישבה עם בעלה ויחד ערכו חשבון נפש, במהלכה בדקו אולי לא שילמו למישהו את שכרו במועד, אולי נותרו חייבים כסף למאן דהו, אולי לקוח או סוחר ספרים כועס עליהם. אך דבר מכל הבידורים לא בישר על פתרון התעלומה, ועל בני משפחת בקרמן עוברים שלושה ימים קשים ומתוחים.

ביום הרביעי להיעלמות המסתורית, התעוררה הגב' בקרמן מוקדם מאוד, בהחלטה נחושה לעשות משהו חריג בכדי למצוא את האבידה היקרה. היא הודיעה שהיא נוסעת לבני ברק, אל מעונו של הגאון רבי חיים קניבסקי זצ"ל, שאת ביתו ואת הרבנית ע"ה הכירה מנעוריה. בבואה, התברר כי רבי חיים נסע לירושלים, ובינתיים, סיפרה לרבנית על האובדן של המעטפה ובה האירועים ועד כמה הם יקרים לה, ושהיא מבקשת את ברכת רבי חיים למציאתם.

כשרבי חיים חזר למעונו, נכנסה אליו הרבנית כשמאחוריה צועדת הסופרת, וסיפרה לרב שהגברת הניצבת בסמוך, אותה כינתה בשם נעוריה - רוטשטיין, איבדה מעטפה יקרה ובה ציוורים יקרי ערך עבודה, ציוורים שהם מפעל חיים שאובדנו מוריד לטמיון עמל רב מאוד, השקעת ענק, וחלום גדול שעלול להתנפץ...

תגובת רבי חיים הפתיעה: 'נו... מה הפלא!...', הוא משיב, 'זה מגיע לה!'

מה? - הרבנית נחרדה, וכמוהו הסופרת. 'למה זה מגיע לה?' - ורבי חיים הזכיר מיד כי לפני כשלושים שנה, כשהסופרת היתה נערה צעירה, גרמה בשוגג נזק לדפי חידושי תורה של תלמיד חכם נודע. רוב הנזק תוקן, אולם חלק מהנזק לא היה בר תיקון. 'היא איבדה דפים שהיו שייכים לאותו תלמיד חכם, אין פלא אפוא שאבדו הדפים שלה!' - קבע רבי חיים, שהיה מעורב בעריכת דפיו של אותו תלמיד חכם, והכיר מכלי ראשון את צערו על הנזק שנגרם לו...

הסופרת הרגישה שראשה מסתחרר, והרבנית נזעקה לעזרתה והסבירה כי בזמנו לא הבינה את חשיבות הדפים אותם הזיקה בשוגג, ועתה היא מבקשת רחמים וברכה שתמצא את האבידה היקרה לה מכל. אולם רבי חיים בשלו: 'לא, היא לא תמצא את הדפים שלה, הן זה מגיע לה על מה שהיא עשתה!' וכל תחנוניה של הרבנית לא עזרו...

בצאתה, מיהרה להתקשר לבעלה, ובקול מרוסק סיפרה את שקרה. הם החליטו מיד לאתר את אותו תלמיד חכם, ותוך כמה שעות נקשו בדלת ביתו, וביקשו את סליחתו - תוך הצעת פיצוי על עוגמת הנפש שנגרמה לו. אותו תלמיד חכם הסביר כי כבר אז מחל ואין צורך בשום פיצוי נוסף, אולם הסופרת התעקשה וטענה שהדבר לא יתכן, שהרי רבי חיים בעצמו אמר שאובדן הציוורים היקרים לה - הוא בעקבות מה שהזיקה לאותו תלמיד חכם...

בעל הבית הקשיב לדברים היטב, ביקש מבני הזוג בקרמן לשבת, הגיש להם משקה קל לנוכח סערת נפשם, ואז שב ואמר: 'באמת באמת, מכל הלב, מחול לך, מחול לך, מחול לך!'

הם נפרדו ממנו בתודה, ומיד שבו ונסעו לבני ברק, אל מעונו של רבי חיים. הפעם היה בעלה עמה, והוא שהציג את הדברים, סיפר שאותו תלמיד חכם מחל לה בלב שלם. רבי חיים הגיב מיד: 'טוב, אם הוא מחל, אז עכשיו היא תמצא את האבדה שלה והכל יהיה בסדר!'

כל הסיפור הזה התרחש לאורך יום חמישי, שלאחריו עברה על בני המשפחה שבת מתוחה קמעא. האבידה לא נמצאה, וסערת הרגש שעברה עליהם ביום חמישי - עוד נתנה את אותותיה. במוצאי שבת נכנס בעלה של הסופרת למחסן הספרים, בכדי להכין הזמנת ספרים. המחסן היה חשוך כתמיד, והוא ניגזר בפנס קטן שהקל עליו את ההתמצאות בשטח. אולם לפתע חש כי הוא דורך על משהו...

הוא מרים את ה'משהו' הזה, מעטפה חומה גדולה. כחץ מקשת אין רץ בחזרה לתוך הבית, מנופף במעטפה ושואל בהתרגשות: 'האם זו המעטפה האבודה בעלת הציוי?'

- - -

הוא לא הצליח להשלים את המשפט. כן, זו המעטפה האבודה!

איך היא הגיעה לשם? כיצד ציוורים יקרי ערך מצאו את דרכם לרצפת המחסן החשוך? איך יתכן שכל גלי החיפושים הקודמים לא מצאו אותם? - כל השאלות הללו נותרו כתעלומה שלא תיפתר לנצח. אבל העובדה היא שהמעטפה נמצאה, הפלא ופלא, כ-48 שעות לאחר שהתלמיד חכם מחל לה על אובדן דפיו!

סיפור מופלא זה, אותו כתבה הסופרת מ. בקרמן בגיליון 'גם וגם' שבהגשתה הנשלח חיים וזוכה לאהדה רבה, מעיד וקורא: אחים יקרים, אם פגענו במישהו, אם חלילה הזקנו, אם יש לנו ריב עם מאן דהוא - לעולם לא נדע מה המחיר שנסלם, כמה עוגמת נפש הדבר עלול להביא עלינו, איזה צער וכאב לב אנו עלולים להמית על עצמנו. אחים יקרים, אסור להשאיר איבות ישנות בתוקף, זו סכנה של ממש, עלולים לשלם על כך מחיר יקר בזה ובבא!

ההיפך, הבה נתפוס את ההזדמנות בשתי ידינו, עכשיו - בעידן ההכנה למתן תורה, נבקש סליחה זה מזה, נמחל זה לזה, נתאחד יחדיו ונתייצב למרגלות הר סיני כאיש אחד בלב אחד. וככל שזוכה להגיע מאוחדים לקבלת התורה - כך נזכה לקבל את התורה בעומק נפשנו ביתר שאת ועוז, ונזכה להשפעותיה הברוכות של התורה הקדושה!

שקל מול שקל!

ר' משה ור' יצחק היו חברים טובים 'לשעבר'. 'לשעבר' אמרנו ולא בכדי, שכן באחד הימים ניצל ר' יצחק את החברות עם ר' משה, ולווה ממנו סכום עתק - 350,000 ש.ה. זמן הפירעון חלף וגם כמה חודשים נוספים, והכסף איננו!

הפסד של 350,000 ש.ה - היווה כעין גזירת מוות על כלכלת המשפחה. ר' משה נאלץ לעזוב את הכולל ולצאת לעבוד לפרנסתו, וגם רעייתו שהיתה עד אז עקרת בית - נאלצה לסייע לפרנסת המשפחה, בכדי להתמודד עם תשלום החוב הכבד. בנוסף לכל, הם נאלצו למכור את ביתם - באין להם יכולת להמשיך לעמוד בתשלומי המשכנתא, וביקשו לקנות דירה בעלת יחידת דיור להשכרה - שהכנסותיה יסייעו לעמוד בתשלום המשכנתא.

הבית נמכר בסכום של 1,450,000 ש.ה, מתוך מחשבה שבתוספת לא גדולה יוכל ר' משה לרכוש דירה אחרת בעלת יחידת דיור. אלא שלא היא - דירות כאלה התבררו כיקרות הרבה יותר, הזולה שבהן - הוצעה לו ב-1,950,000 ש"ח! - סכום שלא יוכל לעמוד בו. הוא ניסה ללחוץ לקבל הנחה, אך הם הודיעו שאפילו לא שקל! - כלשונם.

הזמן חולף, זמן פינוי הדירה שלהם מתקרב, ודירה אחרת אין. בצר להם, ישבו ר' משה ורעייתו וערכו חשבון נפש. תוך שהם משחזרים כיצד החלה כל עוגמת הנפש בהם מצויים - כתוצאה מהלוואה לחבר שפשוט ברח עם הכסף... אלא שכאן חלה התפתחות מפתיעה: בכדי לזכות לרחמי שמים במציאת דירה, הם קיבלו על עצמם - למרות הקושי והכאב העצומים - למחול לאותו יהודי שגזל מהם 350,000 ש.ה, פשוט למחול ולשכוח!

זה כלל לא היה קל. הן מי כמותם יודעים איזה מחיר שילמו על התנהגותו של הגנב הלז. כמה צער ועוגמת נפש היו מנת חלקם, כיצד הלה סחרר את התנהלותם הכלכלית ואיזה אסון כספי המיט עליהם. ובכל זאת - בכדי לזכות בסייעתא דשמיא מיוחדת ומיוחדת - הם מחלו לו בלב שלם!

חלף זמן קצר, והנה שיחת טלפון מפתיעה. אותם מוכרים שאמרו 'אפילו לא שקל', התקשרו לפתע ואמרו שהם רוצים למכור ומהר. הם מוכנים לרדת במחיר ל-1,600,000 ש.ה, והזלה של 350,000 ש.ה, בדיוק הסכום עליו מחלו!

לר' משה לא היה אפילו פנאי להתבונן בעומק הנס, הוא מיהר להסתער על העיסקה. רק לאחר מכן הבין והשכיל עד כמה זה לא יאומן כי יסופר: הוא מחל על 350,000 ש.ה, וזכה בסכום זה בדיוק בהנחה על הדירה אותה רוכש. שקל מול שקל, מידה כנגד מידה!

סיפור מפתיע זה שסיפר הרה"ג רבי פנחס זרביב שליט"א, מעורר כל לב: אחים יקרים, מלמחול - לא מפסידים, מלוותר - איש לא ניזוק. גם אם יש בנו צער וכאב, גם אם פגענו בנו באופן נוראי ממש, ואפילו אם אנו צודקים לגמרי - הבה נמחל ונסלח. עתה הזמן להתאחד, כאיש אחד בלב אחד, הבה נגיע מאוחדים לקבלת התורה!

משיעוריו של מגיד השיעור הרה"ג אשר קובלסקי שליט"א

לשמיעת השיעורים בדף היומי ובנושאים נוספים חייגו: 073-2951342 | לקבלת העלון במייל: 6778160@gmail.com | לתרומות והנצחות (גם בכ. אשרא) למען הפצת העלון חייגו: 055-677-8160 | ניתן לתרום גם בעמדות נדרים פלוס